

6. Personeel

6.1 Personeel betrokken bij Hijswerkzaamheden

6.1.1 Machinist hijswerk (kraanmachinist)

Wet en regelgeving

Voor het bedienen van een hijskraan op een bouwplaats, met een bedrijfslastmoment van 10 tonmeter of meer, moet volgens de Arbeidsomstandighedenregeling art. 7.6 de machinist in het bezit zijn van een TCVT-certificaat van vakbekwaamheid. Dit certificaat moet geldig zijn voor de categorie Torenkranen waarmee hij de hijswerkzaamheden wil uitvoeren. TCVT-schema's worden beheerd door Stichting TCVT (Stichting Toezicht Certificatie Verticaal Transport). Aanvullend is aanbevolen het diploma van de kwalificatie 'machinist hijswerk', dat minimaal de competenties afdekt die horen bij de inhoud van één van de volgende drie TCVT-schema's: Machinist Mobiele Kraan, Machinist Mobiele Torenkraan en Machinist Torenkraan.

Taken, verantwoordelijkheden en benodigde competenties

De machinist hijswerk draagt een grote verantwoordelijkheid ten opzichte van het materieel, de te hijsen lasten, zijn omgeving, de opdrachtgevers, collega's, derden en zichzelf. Hij dient deze verantwoordelijkheid te herkennen, erkennen en ernaar te handelen en daarbij de nodige zorg te betrachten voor de lasten, materieel, milieu, veiligheid en economisch werkens. De machinist hijswerk werkt zelfstandig. Hij is verantwoordelijk voor het geleverde hijswerk. Hij legt verantwoording af aan zijn leidinggevende. De machinist hijswerk werkt conform werkinstructies waarbinnen hij zelfstandig opereert en wordt aangestuurd door zijn leidinggevende. Zie ook:

- [TCVT](#)
- Arbobesluit (hoofdstuk 7 Arbeidsmiddelen en specifieke werkzaamheden, artikel 7.32)
- [5.2.1 taken/verantwoordelijkhedenmatrix hijsen en hijsplannen](#)

6.1.2 Aanpikker

Wet en regelgeving

De verplichtingen die de Arboret stelt aan medewerkers die lasten aanslaan en verplaatsen en dus gebruikmaken van hijsmiddelen en hijsgereedschap is dat de werkgever er voor moet zorgen dat de betreffende werknemer geïnstrueerd is om werkzaamheden veilig uit te voeren. Dat geldt niet alleen voor de medewerkers die de middelen dagelijks gebruiken, maar ook voor medewerkers die incidenteel van deze middelen gebruik maken.

Taken, verantwoordelijkheden en benodigde competenties

Om er zeker van te zijn dat de kennis en kunde van de betrokkenen met betrekking tot veilig handelen, toepassing van technische middelen en kennis van de relevante wettelijke bepalingen etc. op voldoende niveau is en blijft, is gekozen voor een opleiding- en examentraject dat leidt tot het Persoons-Vakbekwaamheidscertificaat 'Bouwlasten Veilig Aanslaan'. (BLVA)/ Dit kwalificatieschema is ontwikkeld op verzoek van partijen in de bouw en bedoeld voor de beroepsbeoefenaar die op de bouwplaats bouw-specifieke lasten aanslaat. Daarbij gaat het onder meer om:

- Veilig en correct aanslaan en het begeleiden van lasten bij het lossen van materiaal op de bouwplaats zoals stapelbakken, pallets, rekken etc.
- Veilig en correct aanslaan en het begeleiden van wapeningsstaal, wapeningsnetten en of geprefabriceerd wapeningsstaal, blokkenklemmen, bekistingssystemen, steigermateriaal, kanaalplaat- of breedplaatvloeren, bij het kantelen en plaatsen van prefab gevel- of wandelementen en positioneren en plaatsen van een prefabtrap.

- Veilig en correct aanslaan en het begeleiden en laden op een voertuig van (het laatste) bouwplaatsmateriaal.
- Inzicht kunnen tonen en voorbereidingen op de bouwplaats treffen voorafgaande aan hijswerkzaamheden.
- Hijsgereedschappen kunnen herkennen, de functie en de manier van gebruik omschrijven. (dagelijkse controle, afkeurmaatstaven, werklastfactoren).
- Kunnen omschrijven hoe op een veilige manier hijswerkzaamheden op de bouwplaats uitgevoerd dienen te worden (taak/risico, man-riding).
- Kennis bezitten om de massa van de te verplaatsen last te kunnen bepalen en om op de juiste wijze lasten op de bouwplaats te kunnen aanslaan.
- Op juiste wijze communiceren door middel van hand- en armseinen of portofoon.
- Kennis hebben van de relevante wet- en regelgeving.
- Veilig en milieuverantwoord kunnen werken.

Zie ook:

- Arbo-informatieblad AI 17 hijs- en hefgereedschap en veilig hijsen.
- Kwalificatieschema en Examenreglement 'Bouwlasten Veilig Aanslaan'.
- [5.2.1 taken/verantwoordelijkhedenmatrix hijsen en hijsplannen.](#)

Sinds 2020 er de mogelijkheid tot het behalen van het TCVT certificaat Aanpikker Bouw. Zie: W4-09 TCVT Certificatieschema van vakbekwaamheid Aanpikker Bouw [op de TCVT-site](#).

6.1.3 Hijsbegeleider

Wet en regelgeving

Bij uitvoering van gecompliceerde hijsplannen is de inzet van een hijsbegeleider gewenst. Hiervoor is binnen TCVT het vrijwillige schema W4-08 ontwikkeld. De verplichtingen die de Arbowet stelt zijn gelijk aan die gesteld zijn aan medewerkers die betrokken zijn bij lasten aanslaan en verplaatsen [zoals in 6.1.2 omschreven](#).

Taken, verantwoordelijkheden en benodigde competenties

De hijsbegeleider draagt bij het uitvoeren van hijsplannen een verantwoordelijkheid ten opzichte van het veilig uitvoeren. Hij dient deze verantwoordelijkheid te herkennen, erkennen en ernaar te handelen en daarbij de nodige zorg te betrachten voor de lasten, materieel, milieu, veiligheid en economisch werken. De hijsbegeleider is met de machinist verantwoordelijk voor het geleverde hijswerk. Daarbij gaat het onder meer om:

- Beoordelen van een eenvoudig hijsplan.
- Beoordelen riggingplan hijsmiddelen en hijsgereedschap.
- Inzet en toepassingen bij verschillende soorten kranen en kenmerken en hiervan.
- Kennis en toepassing van hijstabellen.
- Wettelijke verplichtingen m.b.t. het gebruik van kranen, hijsmiddelen en hijsgereedschappen.
- Te treffen maatregelen op de werkplek voorafgaand aan het werken met kranen.
- Aansturing en controle op aanpikkers.

Zie ook:

- [TCVT](#)

- [5.2.1 taken/verantwoordelijkhedenmatrix hijsen en hijsplannen](#)

6.1.4 Hijsuitvoerder

Wet en regelgeving

Bij uitvoering van een groot constructief werk, complexe hijswerken met meerdere hijsplannen en wanneer meerdere kranen tegelijk aan dezelfde last hijsen, is de inzet van een verantwoordelijk hijsuitvoerder gewenst. De verplichtingen die de Arboret stelt zijn gelijk aan die gesteld zijn aan medewerkers die betrokken zijn het aanslaan en verplaatsen van lasten zoals in [paragraaf 6.1.2 omschreven](#).

Taken, verantwoordelijkheden en benodigde competenties

De hijsuitvoerder is verantwoordelijk voor de hijsplannen en de veilige uitvoering daarvan. Hij dient deze verantwoordelijkheid te herkennen, erkennen en ernaar te handelen. Daarbij gaat het onder meer om:

- Ontwerpen en beoordelen hijs- en riggingplannen.
- Check uitvoering binnen V&G-plan.
- Vaststellen voorgeschreven en aanvullende hijsprotocollen.
- Alle betrokken zijn op de hoogte van geldende uitvoeringsprotocollen.
- Controleren hijsplan en check op uitvoerbaarheid.
- Opstellen RI&E-plan, specifiek voor deze hijswerkzaamheden.
- Toolbox m.b.t. hijsplan, constructie- en montagewerk.
- Controle gewicht, zwaartepunt en aanslagpunten van/aan de last.
- Bij afwijkingen aanpassen van hijsplan.
- Controle te gebruiken hijsgereedschap incl. visuele inspectie.
- Controle op aanslaan van de last.
- Bepalen en controleren vrije vlucht van de last.
- LMRA (Laatste Minuut Risico Analyse).
- Inzet en toepassingen bij verschillende soorten kranen en kenmerken en hiervan.
- Kennis en toepassing van hijsstabellen.
- Wettelijke verplichtingen m.b.t. het gebruik van kranen, hijsmiddelen en hijsgereedschappen.
- Te treffen maatregelen op de werkplek voorafgaand aan het werken met kranen.
- Aansturing en controle op hijsbegeleiders en aanpikkers.

Zie ook paragraaf 5.2.1 taken/verantwoordelijkhedenmatrix hijsen en hijsplannen.

6.2 Personeel betrokken bij Montage en Onderhoud

6.2.1 Kraanopbouwer/monteur montage bedrijf

Wet en regelgeving

De verplichtingen die de Arboret stelt is conform aan die voor medewerkers die lasten aanslaan en verplaatsen zoals in [6.1.2](#) omschreven. Bij het opbouwen dient diegene die de kraan bedient te voldoen aan de verplichtingen van de Arboret art. 7.6 zoals in par. [6.1.1](#) omschreven. Verder verdient het aanbeveling dat minimaal één persoon een aanwijzing Vakbekwaam persoon (VP) voor laagspanningswerkzaamheden NEN-EN 50110 / NEN3140 heeft. Tijdens de montage dienen er vaak ook elektrotechnische handelingen uitgevoerd te worden, zoals het vast aansluiten van bekabelingen. Sommige elektrotechnische handelingen mogen uitgevoerd worden door personen die aangewezen zijn als Voldoende onderricht persoon (VOP).

Taken, verantwoordelijkheden en benodigde competenties

- Kennis hebben van de-/montagevoorschriften van het merk/type torenkraan.
- Kennis en ervaring hebben met betrekking tot 'werken op hoogte' inclusief gebruik van daartoe vereiste veiligheidsvoorzieningen/PBM's.

6.2.2 Onderhoudsmonteur

Wet en regelgeving

Indien er elektrotechnische handelingen uitgevoerd moeten worden moet de monteur door de werkgever een aanwijzing Vakbekwaam persoon (VP) voor laagspanningswerkzaamheden NEN-EN 50110/NEN3140 hebben. Voor sommige elektrotechnische handelingen is aanwijzing als Voldoende onderricht persoon (VOP) toereikend.

Taken, verantwoordelijkheden en benodigde competenties

- Kennis hebben van de onderhoudsvoorschriften van het merk/type torenkraan waaraan onderhoudswerkzaamheden aan worden uitgevoerd.
- Kennis en ervaring hebben met betrekking tot 'werken op hoogte' inclusief gebruik van daartoe vereiste veiligheidsvoorzieningen/PBM's.